

**R. P. Ildephonsi Peñafiel E' Societate Jesu, Quondam In
Cusquensi Collegio Sacrae Theologiae Primarij
Antecessoris ... Theologia Scholastica Naturalis**

Peñafiel, Alonso

Lugduni, M.DC.LXXIIX.

9. Aliud argumentum principale ponitur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95892](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95892)

prima, quæ fuit separata à me, nihilominus petit in perfectioni statu intrinsece constituere illud, & componere ipsum, & minimum coexistere simul cum illo: sed vnum contradictorium nullo modo potest uniri cum altero, nec coexistere simul cum illo: ergo vnum contradictorium non est de essentia alterius, ut constituat formaliter ipsum, & distinguat illud formaliter ab alio, eo modo quo non repugnantia, & possibilitas constituit formaliter ens reale, & distinguit illud ab ente chimærico, & impossibili: sed negatio entis realis, seu existentia distincta essentialiter à chimæra est contradictorium immediatum illius: ergo non potest esse de essentia existentia, quatenus distinguitur à chimæra: sed existentia quatenus distinguitur à chimæra est existentia possibilis reduplicative, & formaliter: ergo negatio existentia possibilis non est de essentia illius, quatenus possibilis: ergo negatio existentia possibilis, quatenus possibilis non est possibilitas per quam constituitur in esse possibilis, sicut ens reale non potest constitui in esse entis realis per negationem entis realis: sed possibilitas ut probatum est, & patet ex terminis est de essentia formalissime existentia possibilis ut possibilis, eo modo quo albedo est de essentia albi ut albi, quia forma est de essentia concreti, quatenus talis, & de essentia effectus formalis illius: ergo evidenter, & manifeste sequitur contradictorium existentia realis, aut negationem immediatam, & primariam illius nullo modo esse possibilitatem, seu non repugnantiam ad essendum. Unde possibilitas quæ est de essentia existentia realis nullo modo destruitur, quando datur existentia realis, sed potius est in statu perfectiori, quod patet evidenter, nam id quod est prædicatum essentiale est vnum, & idem quotiescumque verificatur, quia prædicata essentialia sunt invariabilia: sed quando existentia existit est verum dicere non repugnat existere intrinsece essentialiter: ergo non repugnantia simul est cum existentia, & est prædicatum essentiale illius: ergo est invariabile: ergo est vnum, & idem prædicatum non repugnantia, seu possibilitas, quæ nunc verificatur de existentia, ac possibilitas, & non repugnantia, quæ ab æterno verificatur de existentia, sicut animal rationale, quod verificatur de homine quando existit est idem, quod sub conditione verificatur per te ab æterno de ipso homine, quia vnum constitutum essentiale non habet duo prædicata essentialia eiusdem denominationis diversæ inter se, ex quibus vnum destruitur per adventum alterius, ut duas materias primas, duo animalia rationalia, sed vnum & idem eiusdem denominationis invariabile, & immutabile: ergo eadem est non repugnantia, &c. sed non repugnantia, quæ actu verificatur, quia est simul cum existentia non est contradictorium existentia: ergo contradictorium existentia nulla non repugnantia existentia est.

SUBSECTIO IX.

Aliud argumentum principale ponitur.

³⁴ **P**ossibilitas non destruitur nec potest destrui per positionem, & adventum existentia: ergo possibilitas non est contradictorium illius: consequentia est manifesta, quia vnum contradictorium destruitur adveniente altero, ut adveniente

non homine destruitur homo, & adveniente visu, destruitur non visus: sed adveniente existentia non destruitur possibilitas: ergo possibilitas non est contradictorium existentia: antecedens sic demonstratur per adversarios, ut late probant, & his verbis asserunt *tractatu 2. met. disp. 1. §. dico 6.* esse creaturarum possibilem convenit illis æqua necessitate, ac esse divinum Deo, quod sic probant, & recte, Deo convenit suum esse maxima necessitate, quia in illo esse Deus est à se simpliciter independentens: sed creaturæ possibiles in suo esse sunt etiam à se simpliciter independentes: ergo convenit illis maxima necessitate: ergo non est magis necessarium Deus in suo esse, quam creaturæ possibiles in suo: tum sic, sed Deus propter summam illam necessitatem provenientem ab independentia simpliciter nullo modo potest destrui: ergo nec creaturæ possibiles posita existentia, vel quocumque alio modo non possunt destrui. Hæc consequentia sic probatur, ideo Deus per nullius positionem potest destrui, quia Deus est summe necessarius, quia est summe, & simpliciter independentens, & à se in suo esse: sed creaturæ possibiles non sunt minus necessariae, sed æquali necessitate sunt in suo esse ac Deus, quia sicut Deus est à se sine dependentia ab alio, quia Deus, ut supra diximus, sicut non potest facere quod ipse non sit, sic non potest facere ut impossibile non sit impossibile: sed Deus, ut diximus, propter illam necessitatem per nullius positionem est destructibilis: ergo creaturæ possibiles, ubi est æqua ratio formalis necessitatis, habebit æque effectum vel quasi effectum formale illius, scilicet quod non possit villo modo destrui etiam per positionem alterius, quod hoc exemplo evidenter convincitur, sicut homo est albus, vel calidus, ut duo propter albedinem seu calorem ut duo existentes in ipso: sed in equo dantur, & existunt æque calor, & albedo ut duo: ergo equus erit calidus, & albus ut duo æque ac homo, quia ubi est eadem ratio formalis est idem effectus, vel quasi effectus formalis: ergo similiter in creaturis possibilibus si datur æqua independentia, & necessitas, æque erunt indestructibiles, etiam per positionem alterius, ut est Deus.

Respondent adversarij, dari duplicem necessitatem, aliam quæ est independentia ab aliqua causa, aliam id est incapacitas, ut destruat per positionem contradictorij, creaturæ possibiles sunt æquales Deo in prima, non autem in secunda.

Sed contra, & non statur proprijs Verbis, quæ 85 alibi posita fuerant ab ipsis adversarijs, nam necessitate, quam ipsi posuerant circa creaturas possibiles, *dico illo 6.* erat necessitas non desinendi villo modo, & in hac æquales posuerant creaturas possibiles cum Deo: ergo falso nunc solvunt non sibi coherendo argumentum positum: antecedens sic patet, quia huic argumento Basilij Ponce his Verbis respondent, argumentum sic se habet [magis distat Deus à non esse, quam creaturæ possibiles: ergo Deus maiori necessitate est, quam illæ.] Respondent, nego quod Deus distet magis à non esse, quam creaturæ possibiles: sed Deus, quia maxime distat à non esse, ita distat à sua destructione, & sic est necessitas Deus, ut nec per positionem alterius destruat, & ita necessarius, ut non solum necessitate independentia, sed etiam incapacitatis, ut destruat, sicut, quia Deus maxime distat ab esse Angelico, est incapax ut convertatur

tur in Angelum, vel perveniat ad esse Angelicum: ergo si distat maxime à non esse, est incapax ut perveniat ad non esse sui, & sic est incapax destructionis, sive per positionem sui contradictorij, sive alio modo: sed æque per vos creaturæ possibiles distant à suo non esse, sicut Deus, siquidem non magis distat Deus à suo non esse, quam creaturæ possibiles à suo: ergo sicut Deus propter illam distantiam non potest destrui nec pervenire ad non esse etiam per positionem sui contradictorij, & propter hoc est summe necessarius necessitate incapacitatis, ut destruat illo modo, creaturæ possibiles quæ sunt in hac ratione formali distanti à non esse, & à sua destructione æquales cum Deo, æquales erunt etiam in necessitate indestructibilitatis, quæ est effectus, vel quasi effectus, vel ipsa formalis necessitas, vel ipsa formalitas distantie à non esse.

86 Præterea, quia ideo Deus habet hanc secundam necessitatem, quia habet independentiam, quæ vocatur prima necessitas, sic enim à Theologis 1. p. & à met. 1. lib. met. demonstratio huius secundæ necessitatis effarmatur, Deus est à se, & independens in suo esse, & nullo subditur in habendo suum esse: ergo non potest destrui ab aliquo; quia quod non habet causam sui esse, sed à se illud habet, & à se non possit privari illo esse, sic etiam non subditur in conservatione, vel destructione sui esse, & in habendo, vel non habendo suum esse: unde impossibile est, quod villo modo destruat Deus, & sic evidenter sequitur esse immortalem Deum: ecce demonstratio, quæ probatur ab omnibus sanctis Patribus, Theologis scholasticis, & metaphysicis summa necessitas opposita destructibilitati in Deo, quocunque modo quæ sic applicatur creaturæ possibilis in illo esse, quod est in statu possibilitatis ab æterno æque non dependet ab alio, sed à se habet, & non subditur alteri in habendo illud esse, quia non accipit illud ab aliqua causa etiam à Deo: ergo non potest destrui ab aliquo villo modo, quia quod non habet causam sui esse, sed à se illud habet, &c. sic etiam non subditur in conservatione, vel destructione sui esse, & in habendo, vel non habendo esse villo modo: ergo sicut ibi est demonstratio apud omnes illa convincens necessitatem secundam in Deo ex vi independentie, sic erit hic demonstratio convincens ex vi independentie æqualis in creatura possibili, ac in Deo, quia ubi est idem medium formale eadem conclusio in diversam materiam concluditur, v.g. Pater æternus est indestructibilis, quia est independens: sed Verbum Divinum est etiam independens æqua independentia: ergo æque omnino est indestructibile, ac Pater æternus quacunque destructione, imo è contra si aliquis diceret, ut secundus Dæmon post Luciferum, Luciferum esse æqualem Deo in prima necessitate independentie: optime, & evidenter concluderetur, Lucifer non potest destrui villo modo, & è contra si potest destrui à Deo, Lucifer non est independens à Deo: ergo non est Deus, quia quod subditur in hoc, quod possit ab illo tolli, vel non tolli ab illo esse, optime concluditur non habere esse nisi per dependentiam ab alio: ergo si creaturæ possibiles destruantur à Deo: ergo illa possibilitas non est à se: sed à Deo, quia si esset à se, non tolleretur ab alio illud esse, v. g. privatio visus actualis secundum esse actuale il-

lius non est à se, & independens, quia posita potentia visiva, & visu à Deo destruitur illa actualis privatio, seu carentia visus, & idem est de tenebris respectu lucis, & quia entitas positiva Angeli potest destrui positione sui contradictorij, non per concursum positivum: sed per subtractionem concursus, evidenter sequitur illam substantiam Angeli, quia non habet hanc, secundum necessitatem indestructibilitatis villo modo non habere primam necessitatem independentie: ergo si creatura possibilis potest explicari illo esse à Deo, & destrui per positionem sui contradictorij, evidenter sequitur non habere hanc secundam necessitatem, ex quo evidenter colligitur non habere primam independentiam simpliciter sicut Deus, quia ex prima necessario sequitur secunda, & sic à prima ad secundam evidens fit illatio, ut vi dere licet in demonstratione omnium Sanctorum, & Theologorum, & sicut à posteriori ex secunda necessitate in Deo colligitur evidenter prima necessitas independentie in Deo secunda necessitas indestructibilitatis in ipso.

Dices, ideo Deus suo esse spoliari non potest, nec desinere esse, etiam per positionem sui contradictorij, quia est à se, & est positivum, creatura vero possibilis spoliari potest, quia esse illud independens est negativum.

Contra, quia illud solum quod est medium sufficiens ad erudiendum aliquid in conclusione veræ, & propriæ demonstrationis, & ad vniendum in conclusione subiectum cum prædicato est ratio sufficiens, & adæquata solum, & non aliud, quare subiectum in conclusione demonstrationis veræ sit capax prædicati in illa conclusione, & non potest dici quod ratio, vel causa illius vniionis subiecti cum prædicato sit medium simul cum subiecto conclusionis ad hoc ut ipsum subiectum constitutur per prædicatum, v. g. in hac demonstratione, omne quod est rationale est risibile: sed Petrus est rationalis: ergo Petrus est risibilis; ubi tota, & adæquata ratio quare Petrus sit risibilis, & eruat illa conclusio est rationale, quod est medium formale, quis enim amens posset dicere, non esse rationale solum causam erudiendi, & quare constitutur Petrus à risibilitate in conclusione: sed etiam Petrum cum rationali; unde interroganti, quare Petrus est risibilis, & quæ sit ratio adæquata quare in illa entitate Petri sit risibilitas? dicat esse Petrum, & esse rationalem, aptius enim responderet, ideo materiale Petri constituitur in esse risibilis à risibilitate, & pullulat ipsa risibilitas in illo, quia est rationalis, & ratio evidens secundum bonam logicam est, quod adæquate distinguitur medium formale à toto consequenti conclusionis, & sic medium non ingreditur conclusionem; sed in hac demonstratione omnium Theologorum, omne ens independens, & à se, est necessarium, & indestructibile: sed esse positivum Dei est independens, & à se: ergo esse positivum Dei est necessarium indestructibile, in qua demonstratione medium adæquatum, & formale est tantum independentia, & à se, ex quo medio in conclusione positivum esse Dei esse indestructibile, & necessarium hoc modo: ergo male responderet qui diceret, quare positivum Dei est necessarium, & indestructibile, quia est positivum independens, iam enim medium integraretur in veram, & propriam demonstrationem à medio, & à subiecto illius.

lius conclusionis, & sequerentur etiā absurda, nuper dicta syllogismo antecedentitergo adequata, & sola ratio formalis, quare positivus Dei sit indestructibile, tam ad responsum, quam ad conclusionem scientificam, & veram erit sola independentia, & à se, & mala responsio adversarij: sed esse negativum creaturarum possibilem habet eandem rationem formalem independentiæ, & à se: ergo in conclusione vera demonstrativa poterit esse subiectum illius prædicati indestructibile, quia illa materia, quæ est capax medij formalis alicuius prædicati, licet distinguatur ab alia materia, est capax illius prædicati alterius materiæ, etiam realiter distinctæ à se, quod sic demonstratur. Omne quod est ens à se, est indestructibile necessarium: sed Pater æternus est à se independentis: ergo Pater æternus est necessarius indestructibilis. Muta materiam Patris æterni in Verbum Divinū, & eodem modo demonstrative colliges conclusionem; imo si per impossibile Angelus esset capax independentiæ, & à se, esset capax illius rationis formalis, & esset capax prædicationis illius necessitatis: ergo si negativum creaturarum possibilem est capax medij independentiæ, erit etiam capax essendi subiectum prædicationis sequentæ ad illud medium formale, & non valebit respondere, quia Deus est positivum independentis, indestructibilis; creaturæ autem possibile, quia sunt, negativum ens sunt, & independentis non sunt tale, hoc enim manifesta petitio principij est, sicut esset si aliquis concederet Angelum esse independentem, & interroganti, quare esset positivum Angeli non esse indestructibile, & esse Dei, quia positivum Angeli est positivum Angeli independentis, vel est independentis Angeli, & positivum Dei est independentis positivum; imo ideo non potest poni contradictorium negativum Dei, & esse impossibile, & sic non potest destrui Deus, quia esse positivum Dei est à se, & independentis, & necessarium primo modo, & sic est necessarium in suo esse positivo, est impossibile alterum contradictorium; unde non poni potest, per cuius positionem destruat positivum contradictorium: sed creatura possibilis est in suo esse negativo à se, & independentis, & sic primo modo est necessarium: ergo ex illo sequitur secundus modus necessitatis, id est indestructibilitas; unde non poterit poni contradictorium positivum illius, ad cuius positionem destruat esse negativum illarum, sicut contingit in Deo, ut diximus; unde si sit negativum, si positivum esse, propter independentiam erit absolute indestructibile.

88 Quod sic evidenter convincitur: indivisio à se, quæ in sententia adversariorum constituit Deū formaliter vnum, & negatio peccati crudelitatis, & erroris in Deo sunt formaliter negationes. De prima certum est apud adversarios, & ideo dicunt in Deo vnum non addere positivum; sed negativum, & nihilominus illæ negationes non possunt destrui in Deo, nec per positionem sui contradictorij, & hoc quia sunt negationes in Deo independentes, & à se, & sic est impossibile summ contradictorium, nam quidquid in Deo est independentis est, & nihilominus illud esse est negativum, & non positivum; ergo dum tamen sit independentis, quomodocunque sit, si positivum, si negativum, erit indestructibile, nam ideo indivisio à se ut diximus est indestru-

ctibile, licet sit negatio, nam eo quod Deus est independentis indestructibilis: sed etiam in quantum vnum transcendentaliter est independentis; ergo in quantum vnum erit indestructibile: sed in quantum vnum dicit negationem: ergo in quantum dicit negationem est independentis ab alio; unde illa negatio independentis erit, quia quidquid constituit Deum est independentis ut Deus: ergo in tantum illa negatio est indestructibilis ut Deus, in quantum ut independentis constituit Deum in esse vnius indestructibilis, secundum quod vnum transcendentaliter est: sed esse negativum creaturarum possibilem habet illam rationem independentiæ, & à se, sicut esse negativum unitatis Dei: ergo erit indestructibile, sicut illud negativum, ita ut sit impossibile poni contradictorium illius negativum, licet illud negativum non sit positivum independentis, quia quando vnum contradictorium est indestructibile, est impossibile alterum: sed existentia actualis non est impositibilis, & improductibilis, cum de facto ponatur, & producat: ergo existentia actualis non est contradictorium possibilitatis, nec possibilitas negatio existentie actualis.

89 Vergetur amplius per adversarios Deus ita connectitur necessario cum creatura possibili, ut deficiente possibilitate, deficiat connexio necessaria Dei, & deficiente connexione, deficiat omnipotentia, & deficiente omnipotentia, deficiat & destruat Deus: sed de facto per vos producta existentia destruit creatura possibilis: ergo de facto destruitur omnipotentia, & destruitur Deus, quod est hæreticum.

Dices non deficere omnem possibilitatem: sed loco possibilitatis logicæ subrogari physicam, quæ est existentia cum qua perseverat connexio, & non deficit; unde non deficit Deus.

90 Contra, quia connexio quam Deus habet, necessaria est cum illo esse creaturarum possibilem, de quibus adversarius dixerat *conclusione 6.* esse independentes, & æquales hæc necessitate simpliciter cum Deo, nam postquam *eadem q. 1. sect. 4. tract. 2. Dico 6.* hæc verba protulit, esse creaturarum possibilem convenit illis æqua necessitate, ac esse Divinum Deo, conclusione immediate sequenti sic ait, *Dico septimo*, æqualis hæc creaturarum possibilem necessitas in suo esse non est sine connexione necessaria cum esse divino, quæ tanta est ut illis impossibilibus, & deficientibus Deus deficiat, & sit impossibilis: sed existentia actualis exercita, quæ immerito possibilitatis logicæ non est æqualis cum Deo in aliqua necessitate, quæ nec habet necessitatem independentiæ cum producat à Deo, nec habet necessitatem indestructibilitatis, quia de facto corrumpitur: ergo connexio necessaria, quam habet omnipotentia Dei non est cum existentia exercita, nec cum possibilitate physica: sed cum logica, quæ saltem habet primam necessitatem independentiæ: sed illa possibilitas etiam cum qua potest habere necessariam connexionem destruitur adveniente existentia, & deficit, & non est dum destruitur: ergo deficit, & destruitur connexio, quia destructum extremo connexionis, necessario destruitur ipsa: sed destructa connexione destruitur Deus: ergo si de facto possibilitas destruitur, destruetur etiam de facto Deus in illorum sententia, v. g. si non essent creaturæ possibile, sed omnes ab æterno fuissent non possibile,

Quæst. I. Quid sit possibile formaliter. 433

possibiles, & ut verbis eiusdem auctoris loquar probatione secunda partis conclusionis 7. ubi sic ait, proba virtutem eminentialem producendi creaturas defuturam Deo deficiente possibilitate illarum, virtus enim eminentialis producendi creaturas est virtus primæ causæ: sed impossibili effectui, & deficiente possibilitate illius deficit, & est impossibilis virtus causæ: ergo deficiente, &c. Hoc argumentum demonstratio vocatur ad probandam connexionem Dei necessariam: tum sic, destructa possibilitate deficit, & non est possibilitas, sicut destructo homine deficit, & non est homo, & destructa existentia, seu actualitas deficit, & non est actualitas, & existentia in illo ipso esse, quod destruitur: quis enim dicat nunc esse D. Petrum, quia iam Divus Petrus in suo esse actuali destructus est: sed creatura possibilis in illo esse possibili destruitur: ergo in illo esse possibili non est: ergo connexio cum illo esse non est: ergo virtus illius connexionis non est: ergo Deus, cuius est virtus non est, quod est manifesta hæresis: ergo clarius, & suavius est dicere non destrui possibilitatem adveniente existentia.

91 Quod sic amplius concluditur, quia connexio non potest dari in Deo, vt omnipotente ad illud quod non est possibile, sicut non potest dari connexio inter intellectum divinum, & illud quod non est cognoscibile, quia non est intellectus ad cognoscendum quod non potest cognosci, sicut potentia generativa in divinis non potest connecti cum Spiritu Sancto, quia Spiritus Sanctus ingenerabilis est à Patre, & quod non est generabile non est obiectum illius, & connexionis inter potentiam, & obiectum: sed quod non est possibile, nec actuale non est obiectum omnipotentia, alias chymara esset obiectum omnipotentia: sed possibile ex se non est actuale existens, quia est contradictorium existentis, & in illo esse possibile destruitur, & illud quod destruitur, in qua ratione destruitur non est, quia destruitur formaliter adveniendo non esse illius: ergo possibili absolute, & omnimodo non est possibile dum est existentia: ergo dum est existentia non est connexio in Deo necessaria, quæ ab æterno fuit cum illo esse possibili: sed quod ante fuit, & nunc non est, vere destructum est: ergo connexio quæ ab æterno intrinsece fuit in Deo, nunc in hoc instanti destructa est: vnde destructa erit essentia, & omnipotentia Dei, quæ non potest persistere sine connexione, nam connexio est in vtrumque extremum ita vt non possit esse in vno tantum extremo, & si connexio necessaria est vtrumque extremum ita indefectibile debet esse, vt nullo modo possit deficere, & destrui aliquod illorum, quare vno ore fatentur omnes Theologi nullam connexionem necessariam posse dari in Deo ad creaturas actu existentes, nec ad privationes actuales rerum, v.g. nec ad visum, nec ad cæcitatem actuales. Vnde certum est apud omnes scientiam visionis non esse necessariam in Deo, quoad terminationem, quia terminatur ad creaturas actu existentes vel futuras, in quo distinguitur à scientia simplicis intelligentiæ, quæ necessaria omnino est quoad terminationem, & ratio est manifesta, quia connexio, & vni est vt sunt extrema ambo, cum non solum vnius, sed duorum connexio sit, sed solum vnum est necessarium, & indefectibile, alterum vero destruitur: ergo connexio non potest esse necessaria, quod late probatum manet in Logica vtrum obiectum

R. P. Ideph. de Peñafiel, Theol. Schol. Tom. I.

formale illius sit ens rationis: ergo existentia exercita, quæ defectibilis est non potest esse extremum capax connexionis necessaria, quia est defectibilis, & destruitur, licet illi succedat possibilitas logica, sed etiam destruitur possibilitas logica: ergo licet illi succedat actualitas existentia, & hæc alternatio sit perpetua, nec illa, nec ista poterunt esse extrema capacia connexionis necessaria, quia non est maior ratio vnius, quam alterius, v.g. si Deus creasset Angelum ab æterno sine intellectu, nec illa negatio intellectus, seu privatio, nec intellectus posset terminare connexionem necessariam in Deo, licet ambo non possent deficere æternaliter, & semper ab Angelo, hoc est alternatio vtriusque, quia si destruitur privatio intellectus, necessario subrogatur intellectus, & deficiente intellectu subrogatur privatio illius, & ratio est, quia vnumquodque non est indefectibile, sed iam hoc, iam illud deficit, & corrumpitur, & connexio vt connexio non sit ad hoc vel ad illud, sed ad illud necessario sicut possibile, quod æquale cum Deo est, & sic vocatur illa connexio necessaria non est tatum propter Deum, quia etiam connexio, seu terminatio ad creaturas existentes, si ex parte Dei solum esset, absolute diceretur necessaria, & tamen non dicitur, quia vtrumque extremum non est indefectibile, sed etiam possibile quod est alterum extremum illius connexionis omnipotentia non est indefectibile, & indefectibile, licet sit indefectibilis alternatio possibilitatis, & existentia non erit connexio necessaria, quia illa connexio non est ad alternationem, sed ad possibile, quod est obiectum, alternatio enim non est obiectum omnipotentia.

Nec obstat dicere quod vnum contradictorium 92 subrogatur loco alterius ad agendum vicem alterius, & ad hoc vt perseveret connexio necessaria, & terminatio cum hoc contradictorium terminet loco alterius illam connexionem.

Contra, quia vnum contradictorium non potest 93 subrogari ad gerendam vicem alterius in terminatione obiectiva alicuius connexionis, quia ad hoc vt vnum suppleat pro alio aliquid minus, necessario requiritur inter vtrumque aliqua convenientia & familiaritas, vt videre est in moralibus, inimicus enim numquam subrogatur loco alicuius ad supplendas vices illius, & nihilominus sapissime contingit hoc inter amicos, & metaphysice, quis dicet ad connexionem, quæ datur in impossibili respectu non existentia posse subrogari existentiam, ita vt sicut connexio impossibilis cum non existentia sit convenientis cum conveniente, & inter ea quæ non repugnant inter se loco illius poneretur existentia vt terminaret non repugnantiam impossibilis, & convenientiam illius, ex illo enim sequeretur impossibile esse possibile, quia tunc impossibile conveniret cum existentia, & non repugneret illi; vnde esset impossibile, & ratio à priori iam dicta, nimirum, quia contradictorium v.g. negativum est maxime adversarium, & destructivum alterius, & non esse illius formaliter, quia de causa villo modo non potest supplere vices alterius, quia sicut contradictorium destruit alterum, imo non potest non destruere omnia, quæ facit aliud, & omnia munera alterius, & sic impossibile est quod suppleat, & subrogetur loco illius, v.g. ad hoc vt Deus producat ex nihilo tanquam causa principalis, requiritur necessario in Deo existentia infinita, &

l i i inde

independens, quis enim amens posset dicere ad supplendam creationem ex nihilo, ut causam principalem posse subrogari contradictorium Dei quod est purum nihil, ita ut purum nihil possit ut causa principalis producere ex nihilo Angelum, in quo contradicitur illi principio, quod nihil est, nihil potest facere; item sequeretur quod iam Deus esset necessarius, & non necessarius: clarius & efficacius exemplum, amor Dei cum sua rectitudine formali est motivum divinæ voluntatis, & amoris, & terminat connexionem divini amoris, & terminationem illius: ergo posset subrogari loco huius terminantis, & connexi privatio rectitudinis amoris; unde peccatum posset formaliter amari à Deo, amari enim terminaret divinum amorem est, & quod terminat, sive loco alterius, sive loco sui amatur: sed manifesta hæretis est Deum posse amare culpam, & peccatum læthale formaliter: ergo in illa connexionem non potest subrogari contradictorium actus virtuosus: ergo falsum est dicere unum contradictorium posse subrogari loco alterius.

94 Ultimo confirmatur, quia vni vnum solum contradictorium debet assignari: sed existentia actualis si assignatur illi ut contradictorium, possibilitas necessario habebit duo contradictoria: ergo possibilitas non est contradictorium existentia. Maior est manifesta & evidens, quia sicut illud principium univiale; impossibile est idem simul esse, & non esse, non componitur nisi ex duplici tantum termino vnum negativum, & alterum positivum, quæ sunt contradictoria, immediata, & inter se adæquata, ita ut vni ut sic solum conveniat ut contradictorium negatio entis ut sic cum tota sua latitudine, ita aliquod particulare contradictorium adæquate opponitur tantum alteri contradictorio neganti adæquate illud positivum, v.g. homo, non homo; Petrus, non Petrus; album, non album. Minor sic probatur, impossibilitas opponitur existentia: sed non opponitur positivo: ergo nec relative, nec proprie contrarie: ergo solum refert ut negative positivo opponatur, id est, tanquam negatio, & positivum negatum, & tanquam repugnantia existentia, & existere, & non repugnanti existere, impossibile enim repugnat existere, & si existens repugnaret existere, quomodo existeret: sed repugnare, & non repugnare existere est oppositio contradictoria: ergo, &c.

95 Ultimo principaliter probatur, quia scientia simplicis intelligentiæ est necessaria simpliciter omni genere necessitatis, non solum quoad esse (quia in hoc etiam scientia visionis etiam est indefectibilis, quoad entitatem ex eo quod sit ipse Deus, qui non potest non esse) sed etiam quoad terminationem ad suum obiectum, ut distinguitur à scientia visionis, quæ licet quoad esse, & quoad entitatem sit necessaria, nihilominus quoad terminationem ad obiectum, & quoad obiectum ipsum non est necessaria: sed potius libera vocatur, quia obiectum illius est liberum, & potest esse & non esse; unde destructo obiecto, destruitur terminatio scientiæ ad ipsum, id est iam non terminatur scientia ad illud, quia ipsum iam non est: contra vero scientia simplicis intelligentiæ quoad terminationem, & quoad obiectum est omnino necessaria, & non potest desinere esse, & ideo quia est tam necessaria in sententia omnium Theologorum, asserunt adversarij, cum quibus pugnamus, esse proportionatam scientiam, ut per

illam possit produci Verbum divinum, cuius productio omnino necessaria est, & proinde requirit scientiam omnino necessariam, & omni ex parte indefectibilem, propter quam rationem asserunt contrarij ipsi, scientiam visionis esse improporcionatam productioni ipsius Verbi divini; unde dicunt scientiam visionis de obiectis existentibus, & absolute futuris non posse esse productionem Filij Dei, quia futura, & existentia absolute possunt esse, & non esse simpliciter, licet ex suppositione possint non esse; unde absolute potuerunt non esse, quia potuit Deus velle ut non fuissent; unde potuit scientia visionis de his obiectis non esse, & sic asserunt quidem optimo, hanc scientiam, ut distinguitur à scientia simplicis intelligentiæ, non habere eam proportionem necessitatis cum productione Verbi divini, quæ requiritur respectu talis productionis; nam productio Verbi divini sed Verbum productum ita necessarium est simpliciter in esse producti, ut nullo modo potuerit non esse productum à Patre: ergo productio ipsa ita debet esse necessaria simpliciter ut nullo modo potuerit non esse: sed productio Verbi divini est scientia de obiectis creatis in sententia horum: ergo talis debet esse, ut non potuerit non esse; sed scientia visionis ut distinguitur à scientia simplicis intelligentiæ, quatenus scientia de his obiectis existentibus, & futuris absolute est, potuit non esse, & ideo libera dicitur: ergo hæc scientia non est productio formalissima Verbi divini: ergo solum scientia simplicis intelligentiæ est per quam formalissime producitur Verbum divinum, quia in necessitate sola hæc est proportionata cum productione ipsius Verbi, ex eo quod adeo necessaria sit, ut nullo modo potuerit non esse; sed hæc differentia in necessitate non potest esse inter ipsas scientias quoad esse, & quoad entitatem illarum, quia utraque quoad entitatem est omnino necessaria: ergo solum differentia necessitatis est in terminatione ad obiecta, & in obiectis ipsis, quod adeo certum est, ut nullus reperiatur Theologus, qui hoc negotium in dubium possit revocare: itaque omnes unanimi consensu asserunt scientiam simplicis intelligentiæ, cuius obiectum est possibile esse omnino necessariam, & indefectibilem, tam ex parte suæ entitatis, quam ex parte obiecti, & terminationis ad illud in quo dicunt, distinguui hanc scientiam à scientia libera ut posuit quoad adeo certum iudico, ut oppositum temerarium sit.

Tunc sic, si vestra opinio de possibilitate esset vera, nullo modo scientia simplicis intelligentiæ, ut distinguitur à scientia visionis, & libera, esset omnino necessaria quoad terminationem, & quoad obiecta: sed hoc est falsissimum: ergo falsissima est vestra sententia. Maior sic probatur, quia per vos obiectum huius scientiæ, quod est possibile, non est omnino necessarium, sed potius adveniente existentia, destruitur, ac definit esse; atque eo modo est scientia, & terminatio ad obiectum, quo est ipsum obiectum: ergo si obiectum scientiæ simplicis intelligentiæ, quod est possibile non est omnino necessarium, sed potius definit esse, & destruitur per adventum existentia: ergo ipsa scientia simplicis intelligentiæ quoad terminationem non erit simpliciter necessaria, sed desinet esse. Maior est vestra sententia

Quaest. I. Quid sit possibile formaliter. 435

tia, quia cum doceatis, possibile esse contradictorium existentiae, dicitis, adveniente existentia desinere esse; nam termini contradictorii ita opponuntur, ut adveniente uno, necessario destruitur & alter, quia duo contradictoria non possunt esse simul; sed id, quod de facto destruitur, non est simpliciter necessarium primo genere necessitatis, ita ut implicet non esse: ergo possibile, quod de facto destruitur, non est simpliciter necessarium eo modo, quo diximus: v. g. ideo equus non est omnino necessarius, quia destruitur, adveniente contradictorio illius, quod adeo verum est, ut caelum, Angelus, & anima rationalis non habeant simpliciter, & absolute necessitatem ad essendum, de qua loquimur, etiam si de facto non destruantur, nec destruantur, quia solum possunt destrui divinitus, adveniente contradictorio illorum; & contra vero ideo Verbum divinum est omnino, ac simpliciter necessarium, quia nullo modo potest advenire contradictorium illius, per cuius adventum destruitur; sed per vos possibile adveniente contradictorio illius de facto destruitur: ergo de facto non est necessarium simpliciter eo modo, quo requiritur ad hoc, ut scientia simplicis intelligentiae dicatur simpliciter necessaria quatenus distinguitur a scientia visionis. Minor illa prima sic demonstratur.

47 Quia licet scientia divina quoad terminationem non specificetur ab obiecto, nihilominus connectitur cum illo ut desinente illo, desinat scientia; ut videre est in scientia visionis, quae ideo desinit esse quoad terminationem, quia obiectum illius desinit esse. Exemplo etiam declaratur in omnipotentia, quae ex eo quod in sententia adversariorum, qui in hoc sequuntur Patrem Suarez connectatur cum creaturis possibilibus, licet non dependeat, nec specificetur ab illis, habet eandem necessitatem, ac obiectum in essendo, quare si per impossibile desineret esse possibile, desineret etiam ipsa omnipotentia, non solum quoad terminationem, seu respectum ad possibilia (quia hoc est certum in omni schola) sed etiam quoad ipsam entitatem omnipotentiae, nam destructis creaturis possibilibus, asserunt hi auctores cum P. Suarez destruendam esse omnipotentiam quoad entitatem, ac proinde in illo caso impossibili destruendum fore Deum; sed non minus connectitur in vestra sententia scientia simplicis intelligentiae cum possibili, quam omnipotentia cum eodem: ergo destructo possibili dicendum est omnino destrui scientiam illam, non solum quoad terminationem, & respectum quoad illud obiectum: sed etiam quoad entitatem a paritate rationis, cum non detur maior ratio unius, quam alterius: ergo scientia se habet eodem modo, quoad necessitatem saltem in terminatione, ac se habet obiectum.

48 Ratio autem a priori huius est, quia scientia non potest esse sine obiecto, ex eo quod sit viva representatio illius, representatio enim ex eo quod alicuius representatio sit, necessario petit id quod representet, sine quo nec esse, nec intelligi potest talis representatio, ideo enim scientia intuitiva Dei existentiae exercitae non est dum destruitur existentia, licet non desinat esse quoad intrinsecam entitatem scientiae, quia tantum desinit quoad obiectum, & terminationem ad illud, & nihilominus est simpliciter, & absolute independentes; sed obiectum scientiae simplicis intelligentiae quatenus distinguitur ab obiecto scientiae visionis, quod est possibile, destruitur, & non est, adveniente existentia, quae est obiectum scientiae visionis, & libera; ergo scientia simplicis intelligentiae non est quoad terminationem, & obiectum, licet sit independentes, ac per consequens ut distinguitur a scientia visionis, & libera; non erit simpliciter necessaria ut a Theologis ponitur; sed potius erit omnino aequalis in necessitate cum scientia visionis; nam sicut scientia simplicis intelligentiae in entitate est Deus, ita etiam scientia visionis, & sicut illa est independentes ab obiecto, etiam haec: atqui per vos etiam obiectum scientiae simplicis intelligentiae desinit esse sicut obiectum scientiae visionis: ergo in omnibus erit aequalis in necessitate scientia visionis cum scientia simplicis intelligentiae: atqui scientia visionis nullo modo dicitur a Theologis simpliciter necessaria omnino, quia deficit illi solum necessitas opposita desitioni quoad terminationem, & obiectum: ergo similiter, licet scientia simplicis intelligentiae quoad entitatem, & independentiam sit omnino necessaria, nihilominus non vocabitur necessaria simpliciter, & absolute quia deficit illi necessitas quoad terminationem, & obiectum; imo vocabitur simpliciter contingens, & libera, sicut scientia visionis, quod periculosum est in fide; nam in materia tam gravi nullo modo recedendum est a communi sensu Theologorum; quia singulare iudicium contra omnes Theologos temerarium vocatur, temeritatisque qualitatem incurrit, ut patet ex dictis in Physicis, & in Logica, ubi data opera explicatum est, Quid sit temeritas, praecipue tractatu de toto.

Respondent adversarii scientiam simplicis intelligentiae dici necessariam, quia loco illius succedit scientia visionis.

Sed contra manifeste, quia potius haec est exclusio, quam solutio, quia non sufficit huiusmodi successio scientiae visionis loco scientiae simplicis intelligentiae, ad hoc ut scientia simplicis intelligentiae dicatur omnino, ac simpliciter necessaria eo modo quo a Theologis dicitur, & appellatur, nam etiam quando desinit scientia visionis loco illius succedit scientia simplicis intelligentiae, & quando desinit scientia existentiae exercitae positive, succedit scientia actualis negationis exercitae illius, quia sicut Deus est infinite cognoscitivus, non potest non cognoscere existentiam exercitam actualem; ita similiter dum destruitur existentia exercita, non potest non cognoscere negationem actualem exercitam illius, & nihilominus scientia visionis cui succedit scientia simplicis intelligentiae, non est necessaria simpliciter: sed libera, & contingens ex eo quod desinit esse quoad terminationem obiecti, & quia terminatur ad quoddam obiectum quod destruitur ad positionem sui contradictorii: ergo a paritate rationis, licet loco scientiae simplicis intelligentiae succedat scientia visionis, & haec alternatio sit perpetua, & necessaria, cum tamen ipsa scientia simplicis intelligentiae, ut distinguitur a scientia visionis, quae illi succedit, desinat quoad terminationem, quia terminatur ad quoddam obiectum, quod absolute destruitur per adventum sui contradictorii, talis scientia simplicis intelligentiae non erit simpliciter necessaria, sicut nec est simpliciter necessaria scientia visionis propter eandem rationem; & ratio manifesta a priori est, quia denominatio necessarii simpliciter in uno non debet colligi nec sumi ex eo, quod destruetur illo,

illo, vel desinente ipso succedat alterum, alias tenebrae essent necessariae simpliciter, quia destructis illis succedit lux, & lux etiam esset necessaria, quia destructa illa succedunt tenebrae: Item homo esset necessarius, quia destructo homine, necessario sequitur negatio illius, ex eo quod negatio hominis, & homo opponantur immediate, quare impossibile est, ut destructo homine non sequatur negatio hominis, & in hoc sensu explicatur à D. Thoma axioma illud evidentissimum metaphysicum, quodlibet vel est, vel non est, quia necesse est ut verificetur vnum ex duobus contradictorijs; imò nihil esset nisi necessariam simpliciter, quia destructioni vnius succedit alterum minimum negativum, & nihilominus nullus visquam ausus est dicere, hominem, & non hominem, lucem, & tenebras esse omnino necessaria, ex eo quod homini destructo succedat non homo; necessitas enim vniuersalisque simpliciter potius ab indefectibilitate, & indestructibilitate propria debet desumi, quia quod alterum succedat ipsi destructo non tollit destructionem ipsius, nec facit quod destructio non sit posita in actu, quia ad praeteritum non datur potentia; sed potius indicat vere esse destructionem: ergo non tollit destructibilitatem ipsius: sed potius indicat destructibilitatem illius, & supponit ipsum esse destructibile vere, & proprie; sed quod est destructibile non est necessarium simpliciter; sed potius est contingens, ut ex terminis patet, quia potest esse, dum non destruitur, & potest non esse dum destruitur: ergo scientia illa simplicis intelligentiae, quae quoad terminationem, & obiectum potest definire esse non est dicenda necessaria simpliciter, quia illi succedit scientia visionis.

¹⁰⁰ Dices, non ideo praecise scientiam simplicis intelligentiae esse necessariam simpliciter, quia illi succedit scientia visionis; sed potius quia destructo primo possibile negativo succedit alterum positivum possibile, quod est obiectum eiusdem scientiae simplicis intelligentis.

Sed contra, quia ex hac solutione solum sequitur loco vnius scientiae simplicis intelligentiae succedere aliam scientiam simplicis intelligentiae; non autem tollit primam scientiam non desinere esse patet manifeste, quia destructo obiecto alicuius scientiae, desinit esse terminatio scientiae ad ipsum, quia desinit actu representari tale obiectum per illam scientiam; nam si talis scientia representaret illud obiectum eo modo, quo antea representabat, exprimendo tale obiectum actu esse, sine dubio illa scientia esset falsa, quia representaret obiectum aliter ac est, scilicet actu esse illud possibile, quod iam non est ex eo quod destructum sit, v.g. scientia visionis quae terminabatur ad existentiam Petri viventis, destructo Petro, non terminatur ad ipsum, ut antea terminabatur, quia esset falsa illa scientia; sed potius illa scientia iam desinit esse, & iam non terminatur ad existentiam Petri, quia existentia illa Petri, quae est obiectum talis scientiae iam non est, quia destructa est: sed etiam per vos, adveniente existentia, desinit esse illud possibile primum negativum, quod antea dabatur, ac non est: ergo terminatio scientiae simplicis intelligentiae ad ipsum iam non est: sed desinit esse, quia desinente obiecto, necessario debet desinere terminatio ad ipsum, ut patet ex exemplis supra adductis: ergo scientia simplicis intelligentiae, quae terminabatur ad illud possibile primum negativum, quod

iam non est, ex eo quod adveniente existentia destructum est, desinit esse quoad terminationem ad ipsum: ergo scientia simplicis intelligentiae potest esse, & non esse: ergo contingens, & libera est, sicut scientia visionis saltem quoad terminationem: ergo quoad terminationem saltem non est simpliciter necessaria; patet consequentia, quia illud primum possibile negativum, ad quod terminatur scientia simplicis intelligentiae vere destruitur per vos: ergo antequam destrueretur potest destrui, quia omnis actus secundus praesupponit potentiam ad illum; unde quia Petrus moritur, antequam moriatur, potest mori, imò si antequam moreretur, non posset mori, nullo modo moreretur: ergo possibile illud primum negativum, quod proprie, & vere destruitur, potuit destrui antequam destrueretur, erat: ergo ex se tale possibile potest esse, & non esse: ergo tale possibile est contingens, & non est simpliciter necessarium necessitate, de qua loquimur hic: sed eo modo est quoad terminationem ad aliquod obiectum scientia, quo ipsum obiectum est quoad necessitatem: ergo scientia simplicis intelligentiae, quae terminatur ad illud possibile primum negativum, quod est contingens, & non simpliciter necessarium erit etiam contingens, & non simpliciter necessaria; sicut per vos si Leo possibilis non esset possibilis, aut esset contingens, & non necessarius in esse possibilis, etiam omnipotentia quatenus terminaretur ad illum non esset simpliciter necessaria, sed contingens, quia scientia, vel potentia habet proportionem in necessitate, & contingentia cum obiecto, tunc sic.

¹⁰¹ Ex eo quod illi primo possibili postquam destruitur succedit alterum possibile positivum, non desinit primum positivum destrui, imò quia vere destruitur, illi succedit alterum: ergo ex eo quod illi succedat alterum non desinit esse contingens; sicut quia Patri mortuo succedat filius, non ideo patet desinit esse contingens, quia contingens ex propria definitione est illud, quod erat, & poterat non esse, ac tandem destruebatur, ut contingit in possibili illo negativo: sed quod est contingens, non est necessarium simpliciter: ergo primum illud possibile negativum non est necessarium simpliciter ex eo quod illi destructo succedat alterum positivum; imò quia illi destructo succedit alterum, illud cui succedit alterum, non est simpliciter necessarium, quia si tale esset, nullo modo destrueretur, ac per consequens illi destructo non succederet alterum, quia succedere ita illi, supponit esse destructum illud; sed id quod est simpliciter necessarium, neque destruitur nec potest destrui: ergo implicat ex ipsis terminis aliquid esse necessarium simpliciter ex eo quod illi destructo succedat alterum.

¹⁰² Sed eo modo est, ut iam saepe dixi quoad necessitatem, & contingentiam terminationis scientiae, quo est obiectum ad quod terminatur scientia: ergo scientia simplicis intelligentiae, quae terminatur ad illud primum possibile obiectum negativum, erit etiam contingens, & non necessaria simpliciter ex eo quod tale obiectum non est simpliciter necessarium, etiam si illi succedat alterum obiectum; unde haec alternatio successiva possibilium facta ab ipsis adversarijs nihil protegit ipsos.

¹⁰³ Deinde, quia scientia, quae succedit scientiae terminatae ad possibile non est scientia simplicis intelligentiae:

Quaest. I. Quid sit possibile formaliter. 437

telligentia: sed visionis quia scientia illa, quæ succedit terminatur ad existentiam de novo productam; sed scientia visionis, & non scientia simplicis intelligentiæ terminatur ad existentiam; ergo illa est scientia visionis: ergo scientia prima simplicis intelligentiæ, ut simplicis intelligentiæ absolute definit esse, & non extenditur ad hoc secundum obiectum quoad terminationem simplicis intelligentiæ; etiam extendatur quoad entitatem ipsius scientiæ. Explicatur exemplo animæ rationalis, quæ quando est in corpore humano unita aliquibus partibus, & acquiritur alia pars de novo, licet extendatur quoad entitatem ad illam partem de novo acquisitam; nihilominus non extenditur quoad unionem, per quam erat unita partibus antea existentibus, quia unio ad illas partes est determinata ad illas, quia est ultima actualitas ad ipsas; unde illa unio nullo modo potest extendi ad alias partes, sicut potest extendi, & extenditur entitas animæ rationalis ad illas, quia ipsa nec est actualitas nec actualis unio ad illas, sicut est unio ipsius animæ; unde absque una parte corporis, destruitur unio animæ rationalis ad illam, licet non destruat entitas animæ rationalis, ita similiter licet eadem entitas scientiæ simplicis intelligentiæ, quæ terminabatur ad obiectum primum possibile negativum, quod destruitur, extendatur ad obiectum quod illi destructo succedit, scilicet ad existentiam, nihilominus non extenditur sub ratione scientiæ simplicis intelligentiæ: sed potius sub ratione scientiæ visionis, quia terminatio ad primum obiectum, quia est determinata repræsentatio illius, non extenditur ad hoc obiectum; unde talis terminatio definit esse cum obiecto proprio destructo, quare ad obiectum de novo productum per aliam terminationem extenditur: ergo scientia simplicis intelligentiæ sub ratione talis scientiæ, & sub ratione terminationis ad obiectum possibile quod destructum est, definit esse, & loco illius succedit scientia visionis: ergo scientia illa prima simplicis intelligentiæ sub tali denominatione, & ratione formali, non est simpliciter necessaria, ex eo quod succedat alia scientia, quæ visionis dicitur terminata ad existentiam; siquidem illud est simpliciter necessarium quod nullo modo potest in se desinere esse, & illud est contingens, quod ita est ut possit desinere esse, & cui destructo potest succedere alterum: sed scientia illa potest desinere secundum propriam terminationem ad proprium obiectum, scilicet possibile negativum, quia ipsum possibile potest desinere esse, & de facto definit esse: ergo talis scientia sicut tale obiectum sunt contingencia in se, licet illis succedant alia, quia quod alia succedant loco illorum non tollit in ipsis destructibilitatem propriam a qua contingencia debent dici, neque eis tribuunt indefectibilitatem per quam deberent nominari simpliciter necessaria.

104 Confirmatur, & suppono scientiam, quæ succedit primæ esse scientiam simplicis intelligentiæ, nihilominus prima scientia quæ terminatur ad possibile negativum, iam non est quoad talem terminationem, quia terminatio scientiæ connectitur necessario cum proprio obiecto; sed primum obiectum primæ scientiæ definit esse per adventum secundæ obiecti: ergo prima scientia quoad primam terminationem definit esse: sed prima scientia quoad terminationem ad primum

obiectum est simplicis intelligentiæ; ergo scientia simplicis intelligentiæ definit esse: ergo contingens est, & non simpliciter necessaria, etiam si scientia alia simplicis intelligentiæ succedat illi, v. g. si per impossibile in vestra sententia desinere esse idæa leonis, ex eo quod leo per impossibile redderetur impossibilis; sine dubio illa idæa esset contingens, & non esset simpliciter necessaria, etiam si illis succederet alia idæa de novo alterius rei, quæ antea erat impossibilis, & nunc de novo per impossibile redderetur possibilis, quia contingens vel necessarium non dicuntur talia ex eo quod illis succedat alia vel non, quia talis successio est valde extrinseca, & per accidens ad rationem contingentiam vel necessitatis, quia hæc sumitur à propria intrinseca indefectibilitate, & non ab extrinseco succedente, sicut illa sumitur à propria defectibilitate, & non ab alijs quæ intrinsece hoc sunt in rebus contingentibus, &c.

Item secunda scientia simplicis intelligentiæ quæ terminatur ad existentiam de novo productam, quam falso dicitis esse positivum, possibile etiam definit esse quoad terminationem ad existentiam, quia definit ipsa existentia cui necessario connectitur talis terminatio: ergo non solum prima scientia simplicis intelligentiæ: sed etiam hæc secunda scientia, quæ succedit alteri est contingens: ergo nulla scientia datur in Deo respectu creaturarum sive possibile sive actualium, quæ sit simpliciter necessaria: sed potius omnis scientia est contingens; quod est falsissimum.

Ultimo vrgetur, quia in vnaquaque re non datur nisi unica possibilitas: ergo falsum est dicere quod datur vna possibilitas negativa, & altera positiva. Consequentia est evidens supposito antecedenti, quia vna possibilitas negativa, & altera positiva; ita separantur realiter, ut vna adveniente desinat alia, ratione cuius non sunt eadem: sed distinctæ possibiliter, ac proinde minimum in vestra sententia possibilitas est duplex: sed in vnaquaque re sola datur vna possibilitas: ergo chimericum est dicere vnam dari in vnaquaque re possibilitatem negativam, & alteram positivam.

Antecedens sic demonstratur, quia unico actui logico, vna solum potentia logica obiectiva correspondet, & non duplex: sed in vnaquaque re datur vnus actus logicus: ergo in vnaquaque re datur vnica potentia obiectiva logica: sed potentia obiectiva logica correspondens actui logico obiectivo est possibilitas, & actus logicus est existentia quæ tantum est vna in vnaquaque re in sententia omnium; nam ridiculum esset dicere in Petro, v. g. dari duplicem existentiam, & ratio est manifesta, quia existentia Petri non distinguitur à parte rei ab ipso Petro, & ab ipsa entitate Petri: sed Petrus non est duplex, sed vnus; neque habet duplicem entitatem, sed vnam: ergo non habet duplicem existentiam, sed vnam: ac proinde in vnaquaque re datur vnus actus entitativus logicus obiectivus: ergo in vnica re datur vnica possibilitas correspondens tali actui ut potentia, seu capacitas obiectiva logica, potentia enim illa seu possibilitas proportionem habet in unitate numerica cum sua existentia, quare sicut impossibile est quod vna sola res sit plures, & habeat plura esse, & plures existentias, ita etiam impossibile est ut vna res habeat plures possibilitates.

Declaratur hoc, impossibile est ut in eadem luce, & in eodem numero colore imbuto eadem luce detur duplex visibilitas: sed solum datur vnica, etiam si dentur plures visiones terminatae ad ipsam, quia vni visibili vna visibilitas seu capacitas, ut videatur, sufficit ad plures visiones, & ratio est à priori, quia visibilitas sequitur tanquam proprietas ipsam entitatem coloris, imbutam luce: ergo sicut datur vnus color, & vna lux in vno visibili, ita datur vnica visibilitas: sed ita se habet respectu rei possibili visibilitas, sicut se habet respectu rei visibilis visibilitas: ergo sicut vna res habet vnā visibilitatem, ita vna resexistens, aut possibilis habet vnā possibilitatem, præcipue quia visibilitas est ratio formalis sub qua omnipotentia ut producat existentiam vnus rei, & communicet vni rei possibili vnā existentiam seu vnum esse simpliciter: ergo in vnica re possibili accipiente vnā existentiam ab vna omnipotentia, debet dari sola vna visibilitas.

108 Patet hæc consequentia manifeste, quia omnia ea à quibus specificatur, & quæ essentialiter respicit, non habent dualitatem, sed potius vnicitatem numericam: ergo visibilitas quæ essentialiter ordinatur ad illa, non est duplex, sed vnica, neque habet dualitatem; sed potius vnicitatem numericam: antecedens est certum, nam visibilitas rei duo respicit solum omnipotentiam Dei & existentiam rei: sed omnipotentia est vnica, & non plures, & existentia vnus rei est vnica, & non plures: ergo ipsa visibilitas est vnica, & non plures. Declaratur amplius, ideo existentia Petri est vnica, & non plures, quia omnipotentia quam respicit tanquam propriam causam, est vnica, & non plures, & Petrus quem constituit est vnicus, & non plures: sed etiam omnipotentia quam respicit visibilitas est vnica, & existentia Petri quam respicit est vnica etiam, & non plures: ergo ipsa visibilitas Petri est vnica, & non plures.

Vltimo sic vrgetur, quia licet pluribus actibus sufficiat vnica potentia, v. g. vnica materia prima ad plures formas, vnicus intellectus ad plures intellectiones, vnica voluntas ad plures volitiones, nihilominus vnico actui non correspondent plures potentia intrinsece, ut vni intellectioni non correspondent plures intellectus, quia sufficit vnicus; frustra enim fiunt per plura quæ possunt fieri per pauciora: sed existentia Petri, quæ est actus possibilitatis Petri, est vnica, & non plures: ergo visibilitas Petri, quæ ut potentia, & ut capacitas propria, & non communis alijs indiuiduis, correspondet tali existentia, erit vnica, & non plures; ac proinde fictitium, & chimericum est dicere in vnaquaque re dari puplicem possibilitatem, vnā positivam, & alteram negativam, quæ succedat vna alteri destructæ.

SVBSECTIO X.

Vltimum argumentum principale ponitur?

109 **Q**uia si possibile definit esse per adventum existentia: ergo iam non est possibile: ergo est impossibile. Patet consequentia, quia negatio quæ non est possibilis, nec potest iterum redire impossibilis est, sicut illud animal quod non est rationale, necessatio irrationale est, & non solum infinitanter non rationale; sed illa negatio cum

destruitur non est possibilis: ergo est impossibile, quod autem non sit possibilis, patet manifeste, quia id quod erat, & definit esse iam non est quod erat quando definit esse, quia amittit illud esse quod habebat antequam destrueretur, v. g. Petrus qui antea erat talis quando destruitur, iam non est Petrus sicut antea: sed illud possibile negativum quod antea erat possibile, adveniente existentia definit esse possibile: ergo iam post destructionem non est possibile, ac proinde erit impossibile, quia non potest redire iterum, quod est summum absurdum; alias iam existentia excreta creatura esset necessaria, & indestructibilis etiam à Deo per potentiam absolutam, quod est summum absurdum contra fidem; ac proinde viro Catholico omnino fugiendum. Sequela sic probatur, quia quando vnum contradictorium est impossibile, alterum contradictorium est necessarium, & omnino indestructibile, quia non destruitur vnum contradictorium, nisi per adventum alterius; quare si adventus alterius est impossibilis, contradictorium illud est indestructibile; ac proinde necessario existit, ideo enim existentia Dei est necessaria, quia contradictorium eius est impossibile, & ideo negatio existentia in chimera est necessaria omnino; ac proinde omnino indestructibilis adhuc divinitus, quia existentia eius est impossibilis. Maior illa præcipua evidens est: nihil enim est impossibile, v. g. nisi quod non potest iterum redire, & produci, v. g. in sententia Thomistarum, motus successivus destructus est impossibilis, quia non est, & non potest iterum redire, ideo enim chimera etiam est impossibilis, quia non habet esse nec potest habere illud: sed illa visibilitas dum destruitur non habet esse possibile: ergo dum non habet esse possibile non potest produci, nec est possibile redire, ac proinde erit impossibile: ergo ex suppositione quod visibilitas destructa est omnino impossibilis est, quia omnino redire non potest iterum.

Dices falsum esse quod illud quod destruitur non possit redire, & ideo sit impossibile.

Sed contra Primo, quia illud quod non est possibile non potest redire, quia quod non est possibile non potest habere esse: sed quod non potest habere esse, non potest redire iterum: ergo illud possibile quod ex eo quod destruitur iam non est possibile, ex eo quod destruitur iam non potest redire; sicut in sententia Thomistarum, quando motus destruitur, quia ex eo quod destruitur non est possibile, ex eo quod destruitur iam non potest redire, & ratione destructionis, iam est impossibile.

Secundo contra, quia illud quod potest redire, & produci debet habere possibilitatem, ratione cuius possit redire; sed illud possibile destructum non habet possibilitatem: ergo potest, dum destruitur non potest redire, maior est evidens, quia omne quod est debet habere rationem formalem essendi, v. g. paries ad hoc ut possit videri, & intelligi, debet habere visibilitatem, & intelligibilitatem: sed visibilitas, & ratio formalis habendi esse illud quod non habet esse: ergo omne quod potest habere esse, & potest redire debet habere rationem formalem possibilitatis, v. g. si album actualiter destruitur, & non est, & cæcitas actualis, si actualiter destruitur, possunt iterum redire, & esse, quia habent possibilitatem suæ actualitatis: & contra, ideo chimæra non potest produci